

**XXI Jornades Internacionals
de Recerca en Didàctica
de les Ciències Socials**

Programa

5, 6, 7 i 8 de febrer de 2025



Col·laborem Escola i Universitat

Innovació i investigació en l'ensenyament i
l'aprenentatge de les Ciències Socials
davant els reptes actuals



XXI Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials

Dimecres 5 de febrer

| | |
|-----------------|---|
| 16-16.30 h | Registre i Benvinguda |
| 16.30 - 16.50 h | Inauguració de les XXI Jornades |
| 16.50 -18 h | Conversa inaugural amb Pilar Benejam Arguibau |
| 18 -18.30 h | Pausa-cafè |
| 18.30 -20 h | Presentació de Comunicacions (1) |

Dijous 6 de febrer

| | |
|-----------------|--|
| 16.30 - 18 h | Presentació de Comunicacions (2) |
| 18 - 19 h | Taula Rodona: la innovació des de l'escola |
| 19 - 19.30h | Pausa-cafè |
| 19.30 - 20.30 h | Tallers |

Divendres 7 de febrer

| | |
|---------------|---|
| 9.30 -11 h | Presentació de Comunicacions (3) |
| 11 - 11.30 h | Pausa-cafè |
| 11.30-12.30 h | Taula rodona: formació inicial i didàctiques específiques |
| 12.30 - 14 h | Presentació de Comunicacions (4) |

Dissabte 8 de febrer

| | |
|------|--------------------------------------|
| 10 h | Sortida Cultural al CdA de Barcelona |
|------|--------------------------------------|



Distribució de Taules de Comunicacions *Distribución de Mesas de Comunicación*

Dimecres 5 de febrer
Miércoles 5 de febrero

18,30 - 20 h

| Taula 1 - Projectes de col·laboració | Taula 2 - Experiències de formació per a la ciutadania crítica |
|---|--|
| R20-L'Escola de Mestres d'Osona i la Universitat de Vic. La tradició del treball conjunt entre l'escola i la universitat. Joan Callarisa Mas | R-18. La ciudad como laboratorio didáctico: aprender a mirar críticamente a la sociedad Joana Branco, Maria João Barroso Hortas, Neus Gonzalez Monfort |
| R24- Medi Social a Educació Infantil: una col·laboració entre l'escola i la universitat. Jordi Castellví Mata | R32- Desenvolvimento de competências para uma cultura democrática, em alunos do 5.º ano, a partir de problemas Carlos Pereira |
| R44- El cos humà en xarxa: aprenentatge col·laboratiu escola-universitat Anna M. Sambola Figueras i Carme Grimalt Alvaro | R34-Cuando participar no es solo formar parte. El alumnado de educación media de Paraguay ante la participación democrática. Olga Adili Morel i Antoni Santisteban |
| R10- Trabajando en Comunidad de Práctica para formar a futuros/as maestras/os de Educación Infantil. Esther Jiménez et al. | R36- El Pallars Sobirà està en risc de despoblament? Núria Picas |
| R41 - Trobar-nos, formar-nos. L'equip de treball de professorat de ciències socials del CESIRE Victòria Carrió Roldán | |



**XXI Jornades Internacionals
de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials**

**Dijous 6 de febrer
Jueves 6 de febrero**

⌚ 16,30 - 18 h

| Taula 1 - Experiències de treball de problemes socioambientals i temes controvertits | Taula 2 - Experiències de treball del pensament i la memòria històrics |
|--|---|
| R37- La sequera des d'una mirada interseccional Jordi Royo Climent | R26- "Distinguir hechos de opiniones en fuentes históricas. Resultados preliminares de una investigación en la acción en aulas de Educación Secundaria en Chile y España Fernando Godoy |
| R43- Enseñanza del Golpe de Estado en Chile. Controversialidad y nuevas memorias. Lucía Valencia Castañeda | R38-Youtube para la mejora de resultados de aprendizaje en Historia de los estudiantes de ESO. Joan Enric Miro de Souza, Xavier Miro Fuentes, Lucicleide de Souza Barcelar |
| R09- "De los cerros al plan": Formar ciudadanía desde la educación patrimonial crítica. Francisca Correa | R28-Construcción del conocimiento histórico escolar sobre temas coloniales en aulas de Brasil y Barcelona. Leandro Casali de Oliveira Medeiros |
| R25- Infangats y Tilly Smith. La catástrofe como problema socioambiental y educativo. Propuesta para una didáctica de la emergencia desde las ciencias sociales Ilaria Bellatti, Paula Jardón Giner, Elvira Barriga Ubed | R40- Racons de memòria a l'INS Angeleta Ferrer Dídac Andrés Ferrer i Teresa Terrades |
| | R29- Teixir lligams entre arqueologia i educació: replicant la investigació a l'aula Laura Pinto Font |



**XXI Jornades Internacionals
de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials**

**Divendres 7 de febrer
Viernes 7 de febrero**

9,30 - 11 h

| Taula 1 - Formació ciutadana i educació política | Taula 2 - Art audiovisual i tecnologies de la informació en l'ensenyament de les Ciències Socials |
|---|--|
| R01- El espacio de la política y la política en el espacio: experiencias espaciales y la socialización política en jóvenes de la Región Metropolitana Ulises Parraguez Romero | R03 - Aprendizaje basado en cine: revisión de las teorías y nuevas perspectivas en el contexto educativo español. Víctor Vázquez Toscano |
| R02- Os desafios docentes em Sociologia no Brasil pela perspectiva dos professores Juan Lucas de Santana Costa i Marcelo Cigales | R11-El impacto de las redes sociales en las clases de Educación Ciudadana: una mirada desde los docentes chilenos. Andrés Soto Yonhson, Neus González-Monfort, Gustavo González Valencia |
| R27- Um professor no clima político da história recente do Brasil André Luís Zanotto | R14- El cine para aprender de la memoria histórica en el aula: <i>el maestro que prometió el mar</i> Igor Barrenechea Marañón i Juan Manuel Alonso Gutiérrez |
| R08- Autodiagnóstico docente: una herramienta para fortalecer la discusión en Ciencias Sociales Daniela Luque | R22- La producción audiovisual como estrategia de aprendizaje de las historias de mujeres olvidadas en la Educación Secundaria. Roberta Luz Viana |
| R12- Formación de profesores de Ciencias Sociales en Brasil: una comparación entre los modelos de la UNQ y UFSC Amurabi Oliveira | R30- La inteligencia artificial en el trabajo de problemas sociales relevantes. Una investigación-acción con profesorado de Secundaria. Diego Nuñez |



**XXI Jornades Internacionals
de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials**

Divendres 7 de febrer
Viernes 7 de febrero

12,30 - 14 h

| Taula 1 - Formació inicial crítica | Taula 2 - Recerca des de l'aula, per a l'aula |
|--|--|
| R13- La discapacidad en las narrativas del profesorado de formación inicial. Marta María Salazar Fernández | R21-La contrarreforma INCEL: machismo, extrema derecha y manosfera. El reto de las Ciencias Sociales para forjar masculinidades democráticas. Sandra Muzzi Nannoni i Montse Masdeu |
| R15- Formación inicial docente para la diversidad cultural: perspectivas del profesorado de historia y ciencias sociales en el norte de Chile. Alexandro Maya Riquelme | R31-Representaciones sociales sobre la paz en los espacios habitados por estudiantes de educación básica secundaria. Yuri Elena Jaramillo Cadavid, Neus González-Monfort i Gustavo González-Valencia |
| R16- Educación ciudadana y formación inicial docente: oportunidades y desafíos de las Universidades públicas chilenas Amanda Barría Cárdenas | R17- Conflicto y democracia: las representaciones de los estudiantes de la Escuela Primaria en Portugal. Maria João Barroso Hortas i Alfredo Gomes Dias |
| R23-Competencias para la argumentación sobre problemas sociales relevantes en estudiantes universitarios chinos: un estudio de caso. Xiyuan Chen | R05- Cap a una educació basada en evidències contextualitzades: l'evolució de l'aprenentatge cooperatiu i el rol del grup EACoop Albert Irigoyen i Josep M. Pons-Altés |
| R 35- A formação docente em sociologia na Universidade de Brasília: uma análise a partir do Pibid Beatrix Amorim de Barros i Marcelo Cigales | R33- Bibliotecas Humanas y temas controvertidos: Análisis de su impacto en la percepción de futuros maestros a través de las rutinas de pensamiento Unai Nabaskues, Alex Ibañez-Etxeberria, Ursula Luna, Naiara Vicent |
| | R42 - La gentrificación como PSR en la formación de profesores de Ciencias Sociales Mónica Marcela Hernández González |



**XXI Jornadas Internacionales
de Investigación en Didáctica
de las Ciencias Sociales**

Talleres

Tallers

Dijous 6 de febrer

Jueves 6 de febrero

| | Educació Infantil | Educació Primària | Educació Secundària |
|--|-------------------|-------------------|---------------------|
| Espais de memòria. Com podem ensenyar a partir d'una memòria històrica no excloent? | | | ✓ |
| La Dana. Problemes Socials Rellevants a l'Aula | | ✓ | |
| Morts i Misteris. Dissenyem activitats de pensament històric a l'aula. | | ✓ | ✓ |
| A la recerca de la justícia ambiental. Ensenyar ciències socials des d'una perspectiva ecosocial | | ✓ | ✓ |
| El món en una capsa. Maquetes i mini-mons per entendre la societat i els paisatges | ✓ | ✓ | |

Converses i Taules Rodones

Conversaciones y mesas redondas

Dimecres 5
Jueves 6

Dijous 6
Jueves 6

Divendres 7
Viernes 7

Inauguració:

Dr. Javier Lafuente Sancho, rector Mgnc. Ariadna Bonet, Teachers for Future
Dra. Marta Bertran Tarrés Dídac Andrés, INS Angeleta Ferrer
Dra. Neus González-Monfort Ivet Pintó Calderer, escola L'Olivar

Digna Couso, D. Ciències Experimentals
Xavier Fontich, D. Llengua
Laia Viladot/Albert Casals, D. Música

Conversa inaugural:
Pilar Benejam Arguimbau
Neus González-Monfort



**XXI Jornadas Internacionales
de Investigación en Didáctica
de las Ciencias Sociales**

Sortida Cultural

Salida Cultural

Dissabte 8 de febrer

Sábado 8 de febrero

**serveis
educatius
camps i entorns
d'aprenentatge**



10 h

Camp d'Aprendentatge de Barcelona

*Passeig Mare de Déu del Coll, 41-51
08023 Barcelona*

Enguany ens estrenem incorporant una sortida cultural a la programació de les Jornades. Ens sembla fonamental reconèixer la tasca imprescindible d'agents educatius fonamentals, per mirar-nos aquest entremat de col·laboració i treball conjunt més enllà de l'escola, i més enllà de la universitat: serveis territorials, centres de recursos o museus, entre d'altres.

El dissabte 8 visitarem un Camp d'Aprendentatge, un servei educatiu que ofereix la possibilitat de desenvolupar projectes de treball innovadors per a l'estudi i l'experimentació en un medi singular. En aquest cas, el medi és Barcelona, i el camp d'aprenentatge ofereix línies de treball especialitzades en:

- la Barcelona ambiental
- la Història de Barcelona
- el Modernisme
- el Paisatge Urbà

Quan hagi finalitzat, oferirem una petita guia per a qui vulgui seguir explorant la Barcelona de l'educació i de la renovació pedagògica.



XXI Jornadas Internacionales de Investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales

Informacions logístiques *Informaciones logísticas*

Com arribar? ¿Cómo llegar?

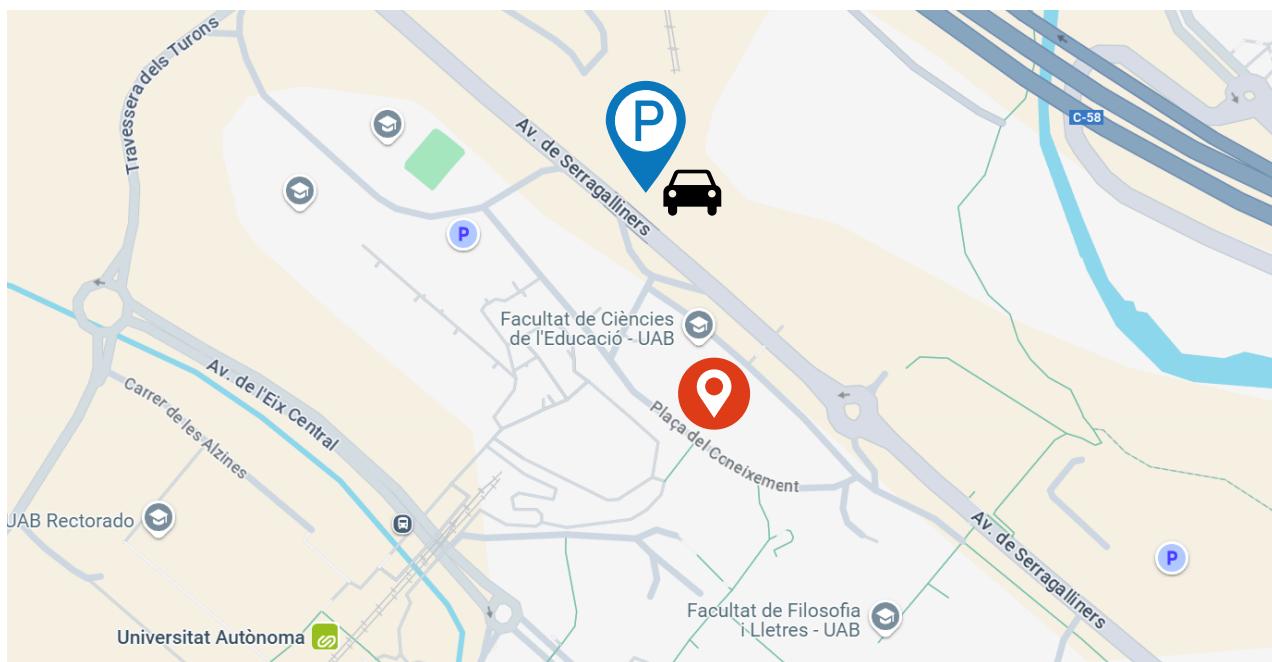
E. G6 - Facultat de Ciències de l'Educació
Plaça del Coneixement
Universitat Autònoma de Barcelona



Cerdanyola Universitat
+ bus intern (L1)



Universitat Autònoma



On menjar? ¿Dónde comer?



Universitat Autònoma de Barcelona

Bar Facultat Ciències de l'Educació / Bar Facultat de Lletres



Polígon Industrial Sabadell / Badia del Vallès

La Tagliatela / Viena / IKEA / Pans&Company / Casa Cándido



Bellaterra

Marcs / Umami



Ens veiem a les Jornades de 2026?